

ПРОВЕДЕННЯ ПІДГОТОВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАХИСТОМ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Ліляков О.А.,
аспірант відділу проблем цивільного,
трудового та підприємницького права
Інституту держави і права
імені В.М. Корецького НАН України
ORCID: 0009-0002-6805-2643

Ліляков О.А. Проведення підготовчого провадження у справах, пов'язаних із захистом права власності.

Вказується, вітчизняний законодавець завданням цивільного судочинства називає досягнення справедливості судового розгляду, яке повинно привести до ефективного захисту порушеного, оспорюваного або невизнаного права (зокрема, й права власності) чи інтересу в широкому його розумінні. У статті проведено дослідження проблеми забезпечення належного та результативного проведення підготовчого провадження у цивільних справах, пов'язаних із захистом права власності. Разом з тим, висвітлено певні особливості підготовки до судового розгляду спорів цієї категорії.

Наведено правові висновки Верховного Суду, які є основою для впровадження єдності судової практики. Окремо звернуто увагу на важливості правильного визначення відповідачів, предмета та підстав спору з метою ефективного захисту прав власників – суб'єктів даних правовідносин.

Також наголошено на необхідності визначення на цій стадії цивільного процесу обставин, які підлягають встановленню, з'ясування заперечень проти позовних вимог та зібрання доказів, які будуть досліджуватись під час розгляду справи по суті.

Обов'язковим складником стадії підготовчого провадження в справах щодо захисту права власності є проведення підготовчого засідання, в ході якого вирішуються заяви і клопотання учасників справи та інші організаційні питання. За якісного його проведення можуть бути створені умови для врегулювання спору шляхом перемовин та примирних процедур, а в разі недосягнення компромісу – забезпечення розгляду спору по суті в найкоротший термін. У зв'язку з цим зазначено, що мета підготовчого провадження перебуває в тісному взаємозв'язку та корелюється із загальними цілями цивільного судочинства. Крім того, при розгляді кожної справи необхідно прагнути досягнення справедливості судового розгляду, яке повинно привести до ефективного захисту порушеного, оспорюваного або невизнаного права (зокрема, й права власності).

Це означає, що якісно проведене підготовче провадження у справах щодо захисту права власності є важливим алгоритмом, завдяки якому досягається виконання основного завдання цивільного судочинства – захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів шляхом здійснення справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду і вирішення справи.

Ключові слова: право власності, завдання цивільного судочинства, стадія підготовчого провадження, порядок проведення підготовчого засідання, предмет та підстави позову, визначення складу учасників справи, подання доказів, вирішення судом заяв та клопотань, визначення порядку розгляду справи, ефективний захист прав та законних інтересів власників.

Liliakov O.A. Conducting pre-trial proceedings in cases related to the protection of property rights.

It is indicated that the domestic legislator calls the task of civil proceedings the achievement of fairness in the trial, which should lead to effective protection of a violated, disputed or unrecognized right (including property rights) or interest in its broad sense. The article examines the issue of ensuring proper and effective conduct of pre-trial proceedings in civil cases related to the protection of property rights. At the same time, certain features of preparation for the judicial consideration of disputes in this category are highlighted.

The legal conclusions of the Supreme Court are provided, which serve as a basis for the implementation of uniform judicial practice. Special attention is paid to the importance of correctly identifying defendants, the subject matter, and the grounds of the dispute in order to effectively protect the rights of owners – the subjects of these legal relations.

The necessity of determining, at this stage of civil proceedings, the circumstances to be established, clarifying objections to claims, and collecting evidence that will be examined during the substantive consideration of the case is also emphasized.

An essential component of the pre-trial stage in cases concerning the protection of property rights is the holding of a preparatory hearing, during which motions and applications of the parties and other organizational issues are resolved. If conducted properly, it can create conditions for dispute resolution through negotiations and conciliation procedures, and in the absence of a compromise – ensure the substantive consideration of the dispute in the shortest possible time.

In addition, when considering each case, it is necessary to strive for the fairness of judicial proceedings, which should lead to the effective protection of a violated, disputed, or unrecognized right (in particular, the right of ownership).

This means that a properly conducted pre-trial proceeding in cases regarding the protection of property rights is an important algorithm through which the main task of civil proceedings is achieved – the protection of violated, unrecognized, or disputed rights, freedoms, or interests through fair, impartial, and timely consideration and resolution of the case.

Key words: property rights, objectives of civil proceedings, pre-trial stage, procedure for conducting a preparatory hearing, subject and grounds of the claim, determination of the parties to the case, submission of evidence, court consideration of motions and applications, determination of the procedure for case consideration, effective protection of the rights and lawful interests of owners.

Постановка проблеми. Вітчизняний законодавець завданням цивільного судочинства називає досягнення справедливості судового розгляду, яке повинно привести до ефективного захисту порушеного, оспорюваного або невизнаного права (зокрема, й права власності) чи інтересу в широкому його розумінні.

Йдеться про те, що результатом процесуальної діяльності, яка здійснюється судом і учасниками судового процесу, має бути захист суб'єктивного права.

За таких обставин належним чином проведене підготовче провадження повинно оптимізувати розгляд складних справ щодо захисту права власності, тобто, обрати для цього найбільш дієві засоби і методи.

Метою статті є дослідження проблем та особливостей проведення підготовчого провадження у справах, пов'язаних із захистом права власності.

Стан опрацювання проблематики. Необхідно відзначити, що сучасний стан та загальну проблематику стадії підготовчого провадження в цивільному судочинстві, зокрема, й при розгляді спорів щодо захисту права власності, досліджували В.Б. Бойко, А.Г. Гулик, О.О. Кармаза, Ю.О. Котвяковський, І.О. Кравченко, М.П. Курило, Д.Д. Луспеник, Г.П. Тимченко, Ю.Ю. Цал-Цалко, М.М. Шаповал, М.М. Ясинок та інші науковці-процесуалісти.

При цьому, аналіз завдань та окремих аспектів підготовчого провадження здійснювався вченими як при безпосередньому розгляді даного правового явища, так і в наукових працях, спрямованих на вивчення цивільного процесуального права в цілому.

Разом з тим, проблеми щодо дієвого виконання завдань проведення підготовчого провадження, належного законодавчого регулювання процесуальної діяльності судів у даній стадії цивільного процесу й досі залишаються актуальними.

Виклад основного матеріалу. Оскільки цивільне процесуальне законодавство являє собою чітко врегульовану процесуально-правову процедуру, якої суд і інші учасники судочинства зобов'язані дотримуватись, то з цих підстав потрібно зазначити, що першою та надзвичайно важливою стадією цивільного судочинства є підготовче провадження. Ця стадія має свої завдання, певний порядок проведення, часові виміри, права та обов'язки як суду, так і сторін.

ЦПК України передбачає обов'язкове проведення підготовчого засідання в кожній судовій справі, яка розглядається за правилами загального позовного провадження.

Досліджуючи аспекти підготовчого провадження в цивільному процесі, Ясинок М.М. та Котвяковський Ю.О. правильно зауважили, що применшення ролі підготовчого провадження в системі цивільного судочинства було б хибним шляхом, оскільки дана стадія в цивільному процесі покликана сформувати у справі саме ту процесуальну вертикаль доказового матеріалу, завдяки якій можливе швидке, якісне та кваліфіковане вирішення спору шляхом ухвалення законного та обґрунтованого судового рішення [1, с. 56].

При цьому, важливість підготовчого провадження вбачається із переліку його завдань, визначеного статтею 189 ЦПК України.

Насамперед, слід зазначити, що в підготовчому провадженні у справі, пов'язаній із захистом права власності, суд має остаточно визначитись із предметом спору та характером спірних правовідносин, позовними вимогами, пред'явленими позивачем, та складом учасників, які мають бути залучені до участі в судовому процесі. Цілком очевидно, що це завдання є базовим для визначення судом в першу чергу наявної можливості до захисту порушеного, невизнаного чи оспорюваного права, про що й просить позивач [2, с. 77].

Дане питання, незважаючи на його, здавалося б, елементарну суть, іноді викликає складнощі навіть у досвідчених суддів, свідченням чого є значна кількість постанов Верховного Суду, в яких виправляються помилки, допущені в цій частині судами нижчих інстанцій.

Зокрема, в постанові від 14 вересня 2021 року в справі № 909/243/18 Верховний Суд розтлумачив різницю між предметом спору та предметом позову, вказавши, що на відміну від першого поняття, під яким слід розуміти матеріально-правовий об'єкт, з приводу якого виник правовий конфлікт між позивачем і відповідачем, предметом позову є безпосередньо матеріально-правова вимога позивача до відповідача, щодо якої особа звертається до суду за захистом своїх прав чи інтересів [3].

Подібна правова позиція щодо відмінностей між суттю вищевказаних понять раніше була викладена у постановках Верховного Суду від 12.06.2019 у справі № 916/542/18 [4] та від 01.08.2019 у справі № 916/1743/18 [5].

Тобто, без правильного визначення предмета спору, а також характеру спірних правовідносин щодо захисту права власності суд не матиме змоги ефективно захистити порушене, невизнане чи оспорюване право, свободу чи інтерес власника, що в свою чергу зведе нанівець увесь судовий процес через недосягнення основного завдання цивільного судочинства.

З огляду на це, визначення предмета спору та його природи законодавцем абсолютно обґрунтовано віднесено до завдань, виконання яких є доцільним саме на стадії підготовчого провадження.

У зв'язку з цим необхідно окреслити процесуальну колізію, яка стосується даного питання. Так, пунктом 3 ч. 2 ст. 197 ЦПК України передбачено, що в підготовчому засіданні суд у разі необхідності заслуховує уточнення позовних вимог та заперечень проти них та розглядає відповідні заяви.

Вищевказана норма, як вбачається з її змісту, передбачає наявність у позивача можливості уточнити подані ним раніше позовні вимоги, про що повідомити суд, а відповідач, у свою чергу, може висловити свої заперечення проти уточнених опонентом вимог. При цьому, знову ж таки, обидві дії можливі, якщо суд визнає наявність такої необхідності. У той же час, серед переліку заяв по суті справи, визначеному ст. 174 ЦПК України, відсутній такий вид, як заява про уточнення позовних вимог, аналогічно, як не передбачено у ньому і заперечення відповідача проти уточнених позовних вимог.

У даному контексті слід звернутися до процесуальних положень, які регламентують вичерпні повноваження позивача щодо заявленого ним предмету позову про захист права власності. Зокрема, статтею 49 ЦПК України даному учаснику справи надано право відмовитися від позову (всіх або частини позовних вимог) на будь-якій стадії судового процесу (п. 1 ч. 2), збільшити або зменшити розмір позовних вимог (п. 2 ч. 2), а також змінити предмет або підстави позову шляхом подання письмової заяви до закінчення підготовчого засідання (ч. 3 ст. 49).

Таким чином, закон не передбачає права позивача доповнювати чи уточнювати свої позовні вимоги шляхом подання відповідної заяви, а тому зміст п. 3 ч. 2 ст. 197 ЦПК України створює колізію процесуальних норм, оскільки суперечить положенням як статті 49, так і статті 174 ЦПК України.

Варто зауважити, що згідно із п. 1 ч. 1 ст. 189 ЦПК України остаточне визначення предмета спору та характеру спірних правовідносин, позовних вимог та складу учасників судового процесу є одним із завдань підготовчого провадження.

У зв'язку з цим, необхідно зазначити, що позовом у процесуальному сенсі є звернення до суду з вимогою про захист своїх прав та інтересів, яке складається із двох елементів: предмета і підстави позову.

При цьому, предметом позову є певна матеріально-правова вимога позивача до відповідача, стосовно якої позивач просить прийняти судові рішення. Натомість, підставу позову становлять обставини, якими позивач обґрунтовує його вимоги щодо захисту права та охоронюваного законом інтересу (постанова Великої Палати Верховного Суду від 12.06.2019 у справі № 487/10128/14-ц) [6].

Верховний Суд неодноразово звертав увагу на те, що процесуальним законом не передбачено права позивача на подання заяв (клопотань) про «доповнення» або «уточнення» позовних вимог. Тому, в разі надходження до суду однієї із зазначених заяв (клопотань), останній, виходячи з її змісту, а також змісту раніше поданої позовної заяви та конкретних обставин справи повинен розцінювати її як: подання іншого (ще одного) позову; збільшення або зменшення розміру позовних вимог; об'єднання позовних вимог; зміну предмета або підстав позову тощо. При поданні вказаних заяв (клопотань) позивач має дотримуватися правил вчинення відповідної процесуальної дії, недодержання яких тягне за собою процесуальні наслідки, передбачені ЦПК України.

На цьому наголосив Верховний Суд у складі Об'єднаної палати Касаційного цивільного суду в постанові від 01.11.2021 у справі № 405/3360/17 [7].

Велика Палата Верховного Суду в п. 55 постанови від 24 квітня 2024 року в справі № 657/1024/16-ц зазначила, що особа, яка звертається до суду з позовом, самостійно визначає в позовній заяві,

яке її право чи охоронюваний законом інтерес порушено особою, до якої пред'явлено позов, та зазначає, які саме дії необхідно вчинити суду для відновлення порушеного права. Учасник справи розпоряджається своїми правами щодо предмета спору на власний розсуд.

У п. 60 даної постанови, розмежовуючи поняття зміни предмета/підстав позову чи збільшення/зменшення ціни позову, Велика Палата Верховного Суду зазначила, що оскільки предмет позову кореспондує зі способами захисту права, які визначені, зокрема, статтею 16 ЦК України, то зміна предмета позову означає зміну матеріальної вимоги, з якою позивач звернувся до відповідача, що може полягати в обранні позивачем іншого, на відміну від первісно обраного, способу захисту порушеного права в межах спірних правовідносин, а зміна підстав позову – це зміна обставин, на яких ґрунтується вимога позивача. Одночасна зміна і предмета, і підстав позову не допускається, оскільки в разі одночасної зміни предмета та підстав позову фактично виникає нова матеріально-правова вимога позивача, яка обґрунтовується іншими обставинами, що за своєю суттю є новим позовом.

Необхідно підкреслити, що пунктами 6, 7 частини другої статті 43 ЦПК України встановлено, що учасники справи зобов'язані: виконувати процесуальні дії в установлені законом або судом строки; виконувати інші процесуальні обов'язки, визначені законом або судом.

Це означає, що при поданні заяви про зміну предмету позову позивач має дотримуватися правил вчинення відповідної процесуальної дії, недодержання яких тягне за собою процесуальні наслідки, передбачені ЦПК України (п.п. 63, 64 вищевказаної постанови Великої Палати Верховного Суду) [8].

Таким чином, вірне визначення судом предмету спору щодо захисту права власності, предмету позову, а також правової природи спірних відносин дає можливість суду на стадії підготовчого провадження оцінити заявлені позовні вимоги на предмет їх співвідносності з вище переліченими категоріями. Іншими словами, суд, не переходячи до безпосереднього вирішення цивільної справи, може оцінити відповідність характеру порушеного, невизнаного чи оспорюваного права тій матеріально-правовій вимозі (вимогам), які позивач ставить до суду в своїй позовній заяві.

Важливість даного кроку повністю корелюється із завданням цивільного судочинства щодо справедливого та своєчасного вирішення цивільного спору, оскільки, аналізуючи позовні вимоги у підготовчому провадженні, суд може прийти до висновку про подання позивачем (власником майна) завідомо безпідставного позову чи позову за відсутності предмета спору.

Установивши предмет спору та предмет позову, суд має змогу визначитись зі складом учасників судового процесу та оцінити, чи відповідає суб'єктний перелік, вказаний позивачем у позові, правовій природі спірних відносин та заявленим позовним вимогам. Насамперед, на стадії підготовчого провадження суд зобов'язаний з'ясувати, чи саме та особа, яка вказана в позовній заяві відповідачем, має відповідати за позовом.

Великою Палатою Верховного Суду в постанові від 17 квітня 2018 року в справі № 523/9076/16-ц окремого наголошено на тому, що визначення відповідачів, предмета та підстав спору є правом позивача. Натомість, встановлення належності відповідачів й обґрунтованості позову обов'язком суду, який виконується під час розгляду справи.

При цьому, Велика Палата звернула увагу й на те, що пред'явлення позову до неналежного відповідача є самостійною та беззаперечною підставою для відмови позивачу в його задоволенні, окрім того випадку, коли позивач виявить бажання щодо заміни неналежного відповідача належним [9].

Така процесуальна можливість передбачена ч. 2 ст. 51 ЦПК України лише на стадії підготовчого провадження і до його закінчення, а в разі розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження – до початку першого судового засідання. Після закриття підготовчого провадження суд може залучити до участі у справі співвідповідача або замінює первісного відповідача належним відповідачем виключно у разі, якщо позивач доведе, що він не знав та не міг знати до подання позову в справі про підставу залучення такого співвідповідача чи заміну неналежного відповідача.

Згідно із ч. 1 ст. 52 та ч. 1 ст. 53 ЦПК України до закінчення підготовчого провадження можуть вступити у справу й треті особи. Якщо суд при підготовці справи до розгляду встановить, що його рішення може вплинути на права та обов'язки осіб, що не є стороною у справі, він зобов'язаний залучити їх до участі у справі як третіх осіб, що не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.

Іншим завданням суду в підготовчому провадженні є з'ясування заперечень відповідача проти позовних вимог. Його виконання досягається за рахунок дослідження змісту відзиву на позов відповідача, заперечення або зустрічної позовної заяви у випадку подання будь-якого із вище перелічених заяв по суті справи. У той же час, виконання даного завдання можливе лише у випадку наявності волевиявлення самого відповідача, оскільки, як вказано у ч. 4 ст. 174 ЦПК України, подання заяв по суті справи є правом учасників справи, а не їх обов'язком.

Визначення обставин справи, які підлягають встановленню, та зібрання відповідних доказів, як основоположне завдання підготовчого провадження, покликане забезпечити в першу чергу справедливий і неупереджений розгляд цивільного спору щодо захисту права власності, здійснений з дотриманням принципів диспозитивності та змагальності сторін.

У рамках даного завдання суду повинен вирішити, чи повідомили сторони про всі обставини справи, що їм відомі, з'ясувати, чи надали сторони докази, на які вони посилаються в позові та відзиві, а також докази, витребувані судом чи причини їх неподання; вирішити питання про провадження огляду письмових, речових і електронних доказів у місці їх знаходження, витребування додаткових доказів, визначити строки їх подання, вирішити питання про забезпечення доказів, призначення експертизи, виклик у судові засідання експертів, свідків, залучення перекладача, спеціаліста [2, с. 79 – 80].

Після виконання всіх перелічених вище завдань підготовчого провадження, а також вирішення питань щодо відводів, які можуть бути заявлені будь-ким із учасників справи, суд може підійти до визначення порядку розгляду справи. Рациональний порядок розгляду справи, встановлений судом у підготовчому провадженні, забезпечує справедливе вирішення спору в розумні строки.

Наразі, важливим і обов'язковим процедурним складником стадії підготовчого провадження в справах щодо захисту права власності, які розглядаються за правилами загального позовного провадження, є проведення підготовчого засідання.

Підготовче засідання здійснюється за участю сторін, де проголошуються склад суду, підстави для відводу судді, з'ясовується бажання щодо укладення мирової угоди, передачі справи на розгляд третейського суду або проведення врегулювання спору за участю судді, вирішуються різного роду заяви і клопотання та інші організаційні питання.

За якісного проведення підготовчого засідання провадження у справі може бути припинене вже на цій стадії, або ж будуть створені умови для розгляду справи по суті в одному засіданні без необхідності робити перерви чи відкладати судовий розгляд.

При цьому, на стадії підготовчого провадження сторони можуть повністю або частково врегулювати спір на підставі взаємних поступок. Умови примирення, які не можуть суперечити закону або виходити за межі компетенції суб'єкта владних повноважень, сторони викладають у заяві про примирення сторін, яка затверджується ухвалою суду. Водночас суд може постановити ухвалу про відмову у затвердженні умов примирення і продовжити судовий розгляд, якщо: умови примирення суперечать закону чи порушують права чи охоронювані законом інтереси інших осіб або є невиконуваними; одну зі сторін примирення представляє її законний представник, дії якого суперечать інтересам особи, яку він представляє.

Також суттєве місце на цій стадії відводиться питанням щодо врегулювання спору за участі судді (ст.ст. 201 – 205 ЦПК України).

Незважаючи на цікаву ідею законодавця, втілення її в життя ускладнене саме через надходження ініціативи, оскільки воно передбачене не з боку суду, а лише з боку сторін. Як показує практика, сторони часто не знають та не розуміють суті такої процедури, і з цих підстав не проявляють щодо неї своїх ініціатив. Судді ж не роз'яснюють суть таких процедур, і тому в практичній площині інститут врегулювання спорів за участі судді фактично не діє.

Разом з тим, оскільки більша частина цивільних справ, які розглядаються в судах першої інстанції, не є складними, кожен суддя має змогу, життєвий, професійний досвід для реального урегулювання спору щодо захисту права власності за допомогою взаємних поступок сторін, і лише в разі неможливості віднайти такий компроміс – розглянути справу по суті.

Як слушно зазначив Кравченко І.О., ефективність підготовчого провадження полягає не лише у визначенні предмету спору та складу учасників судового процесу, з'ясування наявності заперечень проти позовних вимог, перевірки наявності доказів, вирішенню відводів, призначення дати розгляду справи тощо. Натомість, завдання підготовчого провадження повинно полягати і в тому, щоб жодна справа, яку можливо врегулювати за рахунок перемовин, компромісних домовленостей, примирних процедур, не переходила у сферу її безпосереднього розгляду [10, с. 6–7].

Курило М.П. та Шаповал М.М. підкреслюють, що мета підготовчого провадження перебуває в тісному взаємозв'язку та корелюється із загальними цілями цивільного судочинства. Вітчизняний законодавець завданням цивільного судочинства називає досягнення справедливості судового розгляду, яке повинно привести до ефективного захисту порушеного, оспорюваного або невизнаного права (зокрема, й права власності) чи інтересу в широкому його розумінні. Тобто, в буквальному сенсі йдеться про справедливі судові процедури та процесуальну діяльність, що здійснюється судом і учасниками судового процесу для забезпечення захисту суб'єктивного права.

Варто зауважити, що одна з першочергових функцій суду полягає в правильному застосуванні у результаті розгляду цивільної справи необхідної до спірних правовідносин норми права. Для суду та осіб, які беруть участь у справі, однаково важливими є як наявність можливості представлення своєї правової позиції, рівності умов спору і забезпечення принципу диспозитивності, так і отримання сприятливого судового рішення. При цьому, шлях до справедливого судового розгляду і, відповідно, захисту права пролягає через належну судову процедуру.

Таким чином, основу підготовчого провадження складають дії, пов'язані з можливістю врегулювання спору щодо захисту права власності, визначенням суб'єктного складу осіб та забезпеченням належної доказової бази в справі. Саме їх необхідно вважати трьома основними напрямками, за якими має здійснюватися підготовка справи до судового розгляду [11, с. 142–144].

У підсумку слід зазначити, що підготовче провадження, як важлива і необхідна стадія цивільного процесу, покликана в першу чергу оптимізувати розгляд складних справ даної категорії, вирішення яких відбувається у порядку загального позовного провадження.

За результатами вивчення завдань підготовчого провадження у справах щодо захисту права власності можна підсумувати, що вони є тим законодавчо встановленим алгоритмом, завдяки якому у повному обсязі досягається виконання основного завдання цивільного судочинства – захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів шляхом здійснення справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду і вирішення цивільної справи.

Якість виконання даного завдання напряду залежить від сумлінного та відповідального підходу суду до організації і проведення підготовчого провадження справи [2, с. 81].

Натомість, допущені судом у цій частині помилки не зможуть бути виправленими на стадії розгляду спору по суті та призведуть або ж до задоволення необґрунтованого позову, чи навпаки – до безпідставної відмови в захисті реально порушеного права власності особи. Безумовно, цього допустити не можна.

Висновки. Підсумовуючи наведене, необхідно констатувати, що підготовка цивільних справ, пов'язаних із захистом права власності, до їх розгляду по суті та процедура здійснення судового провадження на цій стадії суворо регламентуються нормами Цивільного процесуального кодексу.

При цьому, занадто формальний підхід судів до використання своїх повноважень може призвести до неефективного використання процесуального часу та поглиблення спірних відносин у цій сфері.

Разом з тим, розглянуті практичні аспекти здійснення підготовчого провадження при розгляді спорів даної категорії свідчать про можливість подальшого удосконалення судової практики, що сприятиме належному виконанню завдань цивільного судочинства та підвищенню рівня правової захищеності учасників судового процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ясинок М.М., Котвяковський Ю.О. Колізійні положення інституту підготовчого провадження в цивільному процесі. Київ. Науковий вісник публічного та приватного права. Випуск 1. Серія: Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. 2022. DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.1.9>.
2. Ясинок М.М., Бойко В.Б. Характеристика завдань підготовчого провадження через призму завдання цивільного судочинства. Дніпро. Право і суспільство. № 3. Серія: Цивілістика. 2022. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2022.3.12>.
3. Постанова КГС ВС від 14.09.2021 у справі № 909/243/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99647863>.
4. Постанова ВП ВС від 12.06.2019 у справі № 916/542/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82637244>.
5. Постанова КГС ВС від 01.08.2019 у справі № 916/1743/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/83378763>.
6. Постанова ВП ВС від 12.06.2019 у справі № 487/10128/14-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85541621>.
7. Постанова КЦС ВС від 01.11.2021 у справі № 405/3360/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100918809>.
8. Постанова ВП ВС від 24.04.2024 у справі № 657/1024/16-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119331841>.
9. Постанова ВП ВС від 17.04.2018 у справі № 523/9076/16-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/73469613>.
10. Кравченко І.О. Особливості урегулювання земельно-майнових спорів на стадії підготовчого провадження в цивільному судочинстві. Суми. Приватне та публічне право. № 3. Серія: Цивільне право і цивільний процес; сімейне право. 2023. DOI 10.32782/2663-5666.2023.3.1.

11. Курило М.П., Шаповал М.М. Мета підготовчого провадження в цивільному судочинстві. Київ. Часопис Київського університету права. № 3. Серія: Проблеми цивільного, господарського, трудового права та права соціального забезпечення. 2020. DOI 10.36695/2219-5521.3.2020.25.